

[O uvádění do filosofie]

15. 8. 68

1. Úvod do filosofie není propedeutická disciplína, která by mohla vlastní filosofii předcházet. Do filosofie lze uvést jen tak, že už pěstujeme filosofii. Za druhé patří k nejhlubší podstatě filosofie, že se vztahuje k celku. Její cesta není od částí k celku, ale celek je od samého počátku na jejím zřeteli; filosofie se tak nevztahuje k celku jako sám celek, nýbrž každým svým krokem. Proto je možné začít s filosofií kdekoli; neexistují oddělené počátky filosofie, jimiž by bylo nutno projít, abychom později pronikli k jejímu jádru. Posléze je třeba zdůraznit, že neexistuje téma, o němž by nebylo možno něco říci z hlediska filosofie; naopak, filosofie je podstatně přítomna tam, kde jde o nejkonkrétnější situace a nejkonkrétnější problémy. Filosofie je tam, kde nevykládá sebe, nemluví o sobě, ale kde mluví o něčem jiném a zároveň sebe i toto jiné (nepředmětně) vztahuje k celku.